

MAGYAR Bányászlap

HIMLERVILLE

KENTUCKY

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

A 12-İK KERÜLET VEZETŐSÉGÉNEK BOTRÁNYA

Százötvenezer dollár értékű "nem mozgósítható" értékpapír van a kerület vagyonában. — Egy szervezeten bányatársaság bondjaiba fektették a kerület pénzét. — A bondokat névértéken alul is árusították. — Kik kerestek ezen a vásáron?

Kinos botránya van a szervezet illinois kerületének. Azal vádolják a kerület vezetőjét, hogy hűtlenül sáfárkodtak a kerület pénzével, mert olyan értékpapírokat vásároltak a bányászok tagjaiból befolyt összegekért, melyeket a múlt negyedévi elszámolásban a vezetőség "nem mozgósítható"-nek jelöl meg. Olyanok azok tehát, melyekért alig lehet többé pénzt remélni.

Az illinois kerület, mint a szervezet leghatalmasabb kerülete, kétségtelenül nagy pénzügyi tranzakciókat bonyolít le, de bármilyen nagy is legyen a forgalom, a kerület vezetőségének nagyon meg kellene gondolnia, hogy milyen értékpapírokba fektesse a bányászok tagjaiból befolyó összegeket.

Nem lenne szabad csak olyan papírokat vásárolni, melyek bármikor gyorsan értékesíthetők, hiszen soha sem tudhatják, hogy mikor van a kerületnek nagyobb összegre szüksége.

A 12-ik kerület 44-ik negyedévi reportjában Walter Nesbit, a kerület titkár-pénztárnoka az utolsó oldalon "Nem mozgósítható értékek" között csekély százötvenezer dollárt tüntet fel, mely összegért a kerület a Great Valley Anthracite Corporation bondokat vásárolt.

A Great Valley Anthracite Corporation egy west virginiai szervezeten bányatársaság, mely élénk harcot folytatott és folytat a szervezet ellen. Bányászait kiuzsorázta, alig fizet nekik annyit is, hogy életüket tengethessék. Mostanában például a legnagyobb napszám 3 dollár 20 cent, melyért a szerencsétlen napszámoknap napi 10 órát kell dolgozniuk.

Ennek a bányának a szene hasonlít a pennsylvániai anthracit szénhez, azzal versenyez, az elől szedi el a rendeltést is.

A 12. kerület vezetői tehát, amikor ennek a társaságnak a bondjait megvették, segítettek a szervezeten társaságot, hogy versenyezősebb legyen a pennsylvániai anthracit bányákkal, melyekben kizárólag szervezett bányászok dolgoznak. Nem hisszük, hogy illinois szervezett bányászainak kívánsága lett volna, hogy a kerületi vezetőség pont olyan értékpapírokat vásároljon — még ha azok bármilyen jók is lennének — melyeket egy munkásnyuzó szervezeten bányatársaság bocsát ki.

Miért kellett illinois kerületi vezetőknek pont ezekből az értékpapírokból vásárolni, melyek még csak jó befektetéseknek sem bizonyultak, — mert ıme, most mint nem mozgósíthatókat mutatnak ki a kerület pénzügyi jelentésében, ez a rejtély és erre várnak joggal feleletet az ország bányászai.

Százötvenezer dollár olyan hatalmas summa, melynek elvesztésébe aligha nyugszik csendben bele az illinois kerület bányászása.

Hány családot tudtak volna ebből az összegből segíteni a sztrájk alatt, hány családot menthettek volna meg ezzel az összeggel az éhezéstől?

Egészen rejtélyes az is, hogy amíg a Great Valley Anthracite Corporation bondjai kibocsájtási értéken jóval alul kaphatók a piacon, az illinois pénztári jelentésben kibocsájtási értékkel szerepelnek azok.

Miért fizettek az illinois kerület vezetői többet ezekért a papíroknak, mint azok árfolyami értéke?

Mi történt ezen bondok vásárlása körül?

Szabálytalanul jártak el az illinois kerület vezetői már akkor, amikor egy munkásnyuzó szervezeten bányatársaság bondjaiból vásároltak az illinois szervezett bányászok tagjaiból befolyt összegben, de még sokkal súlyosabb szabálytalanságot követtek el, ha ezeket árfolyami értéken felül fizették.

Valaki, vagy valakik súlyos összegeket kerestek ezen a vásáron.

Ki, vagy kik voltak ezek?

Illinois bányászai joggal kívánják ezt tudni. Aki a bányászok pénzével ilyen hűtlenül sáfárkodik, az nem méltó arra, hogy tisztséget viselhesen a bányász szervezetben.

A bányászszervezet tisztviselőinek úgy kell működniük, hogy munkálkodásuk minden kritikát kibírjon és nem szabad megtörténni annak, hogy bondvásárlási botrányokba keveredjenek.

Az amerikai piacon éppen elég jó értékpapírost lehet vásárolni, nem volt arra semmi szükség, hogy a bányászok tagdíján egy szervezeten bányatársaság rossz értékpapírosait vásárolják meg.

Illinois bányászai követelik, hogy vizsgálja meg ezt az ügyet mennél előbb egy pártatlan bizottság. Tudják meg, ki követte el a vétkes bondvásárlást. És azt azt elkövette, azzal szemben járjanak el érdeme szerint.

Győzelmi mámorban usznak a bányabárók

Pennsylvániában eddig csak egy bányatársaság hajlandó a szervezettel tárgyalni. — A Pittsburgh Coal Co. és Pittsburgh Terminal Coal Co. hallani se akar többé a szervezetről. — Ohio bányaurai se akarnak tárgyalni. — Illinoisban már tárgyalnak az új bér és munkafeltételeken. — Nagy engedményeket kérnek a bányaurak. — A győztesek fölényével akarnak a bányászokkal elbánni.

Amerika bányaurainak körében nagy a heje-huja, nagy a dinom-dánom. Ma itt, holnap ott gyűlnek össze hűvös country klubokban, hogy áldomást ıgyanak arra a nagy győzelemre, melyet a United Mine Workers felett arattak.

Ugy banketteznek, úgy mulatoznak, mintha a nagy győzelemmel egyuttal a szénipar összes betegsége is meggyógyult volna. Pedig majd meg fogják látni, hogy a bányászok legázolása nem hozza meg a javulást, sőt talán még nagyobb lesz majd a zavar.

A bányabárók meg fogják látni, hogy a győzelem után se fog majd több szén ebben az országban, mint eddig fogyott, mert a gazdasági válság nem lehet a bányászok bérvágásával eltüntetni.

Nem akarjuk letagadni, hogy győzelmet arattak a bányabárók. Balgaság volna ezt letagadni.

Győztek, a tőke, a mindenható tőke, az államok gépezetének, a fegyveres kozákoknak segítségével leverték a szegény, nyomorgó bányászok selegét.

A Mellon milliók, a Taplin milliók elbántak a munkások hadával.

Elbántak, mert a munkások vezetői elárulták a sereget, melyet vezetniök kellett. Elbánnhattak velük, mert Lewis nem arravaló ember, hogy élet-halál harcokat vezessen.

Elbánnhattak a bányászokkal, mert vezérek kis kaliberű emberek voltak, akiknek nincs egy önálló gondolatuk, akik nem tudtak egy jó tervet kidolgozni a bányászok harcának vezetéséhez.

El kellett bukniok a bányászoknak, mert a vezérek rövidlátók voltak, akik nem látták meg, hogy végzetes dolog feladni a régi együttes szerződéses rendszerét és helyette még egyes bányákkal is szerződést kötni. El kellett bukniok, mert maga a szervezet tette lehetővé egyes bányáknak, hogy dolgozzanak, míg másból sztrájkoltatták a bányászokat.

Ahelyett, hogy a szervezet vezetői azon dolgoztak volna, hogy az ország minden részében megálljon a széntermelés, maguk tették lehetővé, hogy több szénet termeljenek az országban, mint amennyire szükség volt.

Igy el kellett bukniok a bányászoknak.

Es most a győzők lakomáznak, dinom-dánomoznak és

közben arról szavalnak, hogy csak ezután bánnak majd el amugy Istenigazában a bányászokkal.

A Mellon tőke, a Taplin tőke minden nap nyilatkozik azokban a lapokban, melyek szolgálatukban állnak, hogy nekik semmi közük többé a szervezethez, ők open shop alapon kívánják vezetni bányáikat. Sőt azt is hangoztatják, hogy az ő bányászai meg vannak elégedve a helyzettel és azok hallani se akarnak többé a United Mine Workersről.

Ezt az utóbbi állítást mi nem igen hisszük el, az a véleményünk, hogy mindkét jeles társaság bányászai nagy örömmel csatlakoznának a United Mine Workershez, ha erre még lenne lehetőségük.

Mi hisszük, hamarosan rá is cáfolnak majd a Pittsburgh Coal Co. és Pittsburgh Terminal Coal Co. bányászai is a bányaurak nyilatkozataira és megtagadják a módját, hogy visszatérjenek a United Mine Workers kebelébe.

Pennsylvániában eddig csak egy társaság jelentette be tárgyalásra való készségét. A gondnokszag alatt álló Bertha Consumers Co. Ez a társaság mindig szívesen dolgoztatott szervezett bányászokkal és ezután is szervezett bányászokat akar alkalmazni.

Az ötödik kerület vezetősége már tárgyalt és ki is dolgozták a terveket, melyek mellett a szerződéseket megkötnék.

Ott már régebben feloszlott a bányaurak szövetsége, így abban az esetben is, ha lesznek több bányatársaságok, melyek hajlandók lesznek a szervezettel tárgyalni, minddel külön-külön kell majd az egyezséget megkötni.

Ohio bányaurai — amikor e sorokat írjuk — még mindig magas levon nyargalnak és még mindig azt hangoztatják, hogy nekik nincsen tárgyalni valójuk a szervezettel. ők is azt hiszik, hogy már végleg leszámoltak a szervezettel, hogy végleg sikerült Ohioiok kiirtaniok a United Mine Workerset.

Azt hisszük, az ohioi bányaurak hamarosan tapasztalni fogják, hogy kissé elszámították magukat. Látni fogják, hogy a bányászok, akik a kényszerítő körülmények hatására alatt open shop alapon dolgoztak, követelni fogják, hogy tárgyaljanak a United Mine Workersal.

Ohioiban, azt hisszük, nem bukott még el a szervezet

ügye és ott hamarosan tárgyalni fognak a bányaurak a bányászok megbizottaival.

Indianában sincsen most bányatársaságok szövetsége, így ha egyes szerződés akarunk kötni, előbb újból alakítaniok kell ilyet. Lehet azonban, nem várnak erre, hanem minden bányatársaság külön-külön fog szerződést kötni.

Illinoisban, amikor e sorokat írjuk, — kedden — már tárgyalnak a bányászok és bányaurak megbizottai.

A bányászok képviselője erősen hangoztatja, hogy mindkét félre előnyös szerződést kívánnak kötni. A bányaurak azonban itt is győzőkként csörtetik kardjukat és félni lehet, hogy teljesíthetetlen kívánságokkal állnak majd elő. Főként a ladoló-gépek, kezelőinek munkabéreinek és munkafeltételeinek várható nagy elteltek.

A bányászok mindenütt bérekésztségüket, co-operálásra való hajlandóságukat hangoztatják, amit — sajnos — a bányaurak részéről éppen nem lehet tapasztalni.

Pont ugy akarnak bánni a legyőzött bányászokkal, mint a központi hatalmakkal bántak a győzők. Meg akarják alázni, guzba akarják kötni őket.

Rosszul teszik a bányaurak, ha győzelmi mámorukban elkeserítik a bányászokat. A bányaurak érdeke az lenne, ha a tőkés és munkás megértené egymást, ha vállvetve küdenének az ipar talpraállítása érdekében.

A bányászok tudatában vannak, hogy amíg az ipart talpra nem állítják, jó világot a bányászokban nem lehet várni és hajlandók is a bányaurakkal co-operálni.

A bányászok békés életet kívánnak, munkát, lehetőleg állandót és most a bányaurakon lenne a sor, hogy ők is megmutassák, értékelik a bányászok co-operálni akarását.

A szenátus vizsgálata több helyen fellebbentette a függőnyt és az ország népe megláthatta, mint kezelik egyes bányatársaságok bányászait. Ugy szeretnénk velük bánni, mint a rabszolgákkal és nem akarják belátni, hogy ma már mégse lehet embereket baromokként kezelni.

Főként az ilyen bányatársaságokkal nehéz megértetni, hogy a tőkés és munkás érdekeit össze kell egyeztetni, mert csak így lehet remélni, hogy egyszer talán jobb napok virradnak erre a beteg iparra.

CAPPELLINI LEMONDÁSA

Lewis kérésére történt a lemondás. — John Boylan az új elnök. — Programja: a békekesség helyreállítása az első kerületben. — Az elenzék természetesen nincs megelégedve az új elnök személyével. — McGarry csoportját váratlanul érte Cappellini visszavonulása.

Az első kerület háboruskodásában érdekes fordulat állt be. Rinaldo Cappellini, a kerület elnöke beadta lemondását és így kitért az utból.

Az első kerületben folyó csatározásokat bőségesen ismertettük előző lapszámainkban. Cappellini elvesztette a kerületben teljesen a bányászok bizalmát, mert a bányatársaságoknak ismét megengedte a kontrakt rendszer bevezetését, ami ellen egykor maga küzdött legjobban.

Fiatal vezér korában maga vezetett sztrájkot a kontrakt rendszer eltörlése ellen és éppen ezért vették nagyon rossz néven a bányászok, hogy most, amikor a kerület vezéri székébe juttatta a kerület bányászainak bizalma, ő akarja visszaillesztetni ezt az aljas rendszert.

Az utolsó választásán, 1927-ben már nagy erőfeszítésbe került győzelme, nagy ellenzéké volt már ebben az időben is. Azóta az elégedetlenség állandóan nőtt ellene. A tavaszi gyilkosságok még fokozták helyzetének rosszabbodását és tudott dolog volt már a kerületben, hogy Cappellini bukott ember.

McGarry, aki az ellenzéki bányászok vezére, egy külön konvenciót hívott össze, ahol meg is választotta magát elnöknek és át akarta venni a bányászok vezetését. Ez a választás azonban nem bírhat érvénnyel, mert hiszen az nem a United Mine Workers alapszabályai szerint folyt le. Ő azonban megpróbálja az intézkedési jogot magához kaparintani és azt hiszi, hogy ezzel sikerül is magát elismertetni a United Mine Workers központjával.

A múlt héten megirtuk, hogy az első kerületben a helyzet olyan veszélyes volt, egyes helyeken a bányászok olyan ellenségeskedéssel álltak egymással szemben, hogy teljesen semleges emberek is véres kilobbanástól tartottak. Kereskedők, ügyvédek, orvosok, papok tanácskoztak, hogy lehetne a kerületben a békekességet helyreállítani.

Lewishez fordultak és őt kérték meg, lépjen közbe a békekesség érdekében. A felhívásnak Lewis eleget is tett. Ugy látszik azt látta legjobban, ha Cappellinit áldozza fel, akinek személye ellen folyt az egész hadjárat.

A múlt pénteken Cappellini a kerület vezetőségének gyűlésén beadta lemondását. Betegségével okolta meg lemondását. Azt mondta, pihenésre, gyógykezelésre van szüksége, azért vonul vissza. Akik azonban beavatottak a kerület dol-

gaiba, azok tudják, hogy a központ kérésének tett eleget, amikor visszavonul. Cappellinit tulajdonképpen Kosik alelnöknek kellett volna követni a kerület elnöki székében. Kosik azonban kitért a megtiszteltetés elől, így John Boylan inspector lett az első kerület elnöke.

Boylanra kétségtelenül súlyos feladatok várnak. A békekesség helyreállítása, az ellenségeskedések megszüntetése nem lesz könnyű feladat, akik azonban ismerik Boylan képességeit, biznak benne, hogy megbirkózik a munkával. Fiatalság, mindössze 33 éves és népszerű a kerületben.

Az ellenzéki csoport természetesen amint megtudta Boylan megválasztását, azonnal őt kezdte támadni és McGarry csoportja sehogyan sincsen vele megelégedve. Ők csak McGarryt szeretik az elnöki székben látni, akinek azonban aligha van olyan tábora, hogy többséget tudna felmutatni.

Az első kerület bányászainak Boylan utasításait kell követni, támogatni kell munkájában, mert hiszen törvényes formák között került az elnöki székbe. Boylan csak a hátralevő időre, 1929 augusztus 1-ig lesz a kerület elnöke.

Ha az első kerület bányászai bizalmatlanok lennének Boylannal szemben is, ha az ő működésével se lennének megelégedve, meg van a módjuk rá, hogy elmozdíthassák őt törvényes formák között. Hivassanak össze rendkívüli kerületi konvenciót, mutassanak rá, hol cselekszik Boylan a bányászok érdekei ellen és fosszák meg őt hivatalától, ha arra rászolgált.

Törvényellenes cselekedetekre azonban ne ragadtassák el magukat, mert azzal csak ártnak saját maguknak is, meg a szervezett bányászok összességének is.

PenNSYLVÁNIÁBAN TÖBB BányA MEGNYITÁSÁRA KészülNEK

A Youghiogheny & Ohio Coal Co. Charlero bányáját, mely 18 hónap óta le van zárva, a társaság meg akarja nyitni open shop alapon.

A bányában rendes körülmények között dolgozó és állítólag nagy részük hajlandó visszamenni a munkába, ha a bányát megnyitják.

Ugyancsak open shop alapon készülnek megnyitni a Carnegie Coal Co. McDonald és Louisa bányáit is.

"MAGYAR Bányászlap"

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLERVILLE, KENTUCKY

Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Kermit, W. Va. No. 7.Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United StatesElőfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországba \$3.00
Subscription Rates: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön —: Published every Thursday

ANDREW FAX FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is Written for Miners of Miners
by MinersEntered as Second Class Matter at the Post Office at Himlerville, Ky.
Under the act of March 3, 1897.

Mi baj van a bányáiparral?

(Az alábbiakban adjuk George L. Mercer, a 12. kerület sztatistikusanak hatodik cikkét, melyben a tulfeljesztésről, valamint a gépek előretöréséről emlékezik meg.)

Mult heti cikkemben részletesen kifejtettem, hogy miképpen szoritják ki a szenet a piacról a vizieró, a villamoság, olaj, gáz, valamint a tökéletesített kazánok. Kimutattam, hogy mindezen tényezők nemcsak utjában állnak a termelés növekedésének, hanem még csökkentik is azt és ezáltal a bányászok munkaidéjéből vesznek el egy tekintélyes mennyiséget.

A jelen cikkben a szénipar tulfeljesztéséről óhajtok beszámolni, valamint mindazon okokról, amelyek azt eredményezik, hogy az amerikai bányászok csak pár napot képesek dolgozni évente.

Minden gondolkodó ember megegyezik velem abban a megállapításban, hogy ha a bányászok száma növekszik, vagy ha valamilyen tényező a bányászok átlagos napi termelésének emelkedését idézi elő és emellett a kereslet a régi szinten marad, akkor az eredmény természetesen az, hogy a bányászok nem képesek annyi napot dolgozni évente, mint azelőtt.

Ezzel kapcsolatban fel kell hívnom az olvasók figyelmét a szénvágó gépekre, melyek ugyszólván minden bányában megtalálhatók már és amelyek hatalmasan növelik az egy bányász által kitermelhető szén mennyiségét.

A vágógépek szerepe Illinoisban

Az 1897 évben Illinois bányáinak mindössze 13.5 százalékaiban voltak vágógépek használatban és az illinois szénnek mindössze 15.3 százalékat termelték ki gépek segítségével. Ebben az időszakban még a régi típusú gépek voltak használatban, melyek össze sem hasonlíthatók a technika jelenlegi modern gyártmányaival. Ezen időponttól kezdve azonban nemcsak általában tökéletesítették ezeket a gépeket, hanem egyre nagyobb számban is állították fel őket. Az 1926 év már a bányák 61 százalékaiban talált üzemben levő gépeket és ezek Illinois egész termelésének 74.8 százalékat adták ki. Ha ezen gépek emelik az egy ember által kitermelhető szén mennyiséget, természetes következmény ugyebár, hogy a munkanapok száma termelési kapacitással arányosan csökken, feltéve, hogy a kereslet ugyanazon a szinten marad. Nem kell bizonyítani tehát azt a tényt, hogy mindezen gépek elsősorban felelősek azért, hogy a bányászok manapság kevesebb napot dolgozhatnak éventeként, mint azelőtt.

A tökéletesített felszerelés hatásai

Harminc évvel ezelőtt a szénnek a felszínre való hozása lassu mozgású gépekkel történt, míg a bányakárek általában véve egy tonnát voltak képesek magukba fogadni. A bányában a szállítást majdnem kizárólag mulák végezték, követezőleg az olyan bányák, melyek napi ötszáz tonnát tudtak kitermelni, már az első klasziszba eső nagy bánya-számba ment.

Napjainkban a bányák gyors mozgású gépekkel vannak felszerelve, a szén szállítás és felvonás villamos árammal

történik, a bányakárek befogadó képessége háromtől-öt tonnáig terjed. Az olyan bányák, melyek napi három-ötezer tonna szenet termelnek, ugyszólván mindennaposak. Az Illinois állambeli Orient bánya például a világrekordot tartja, amennyiben nyolc óra munkaidő alatt 14 ezer tonna szenet termelt és szállított a felszínre.

A modern felszerelés nagyban emeli a bányák termelését, azonban egyúttal csökkenti a bányászok rendelkezésére álló munkaidőt.

A vastagabb szénerek bányászása

A munkanapok csökkenésének egy másik előidézője az a körülmény, hogy a kényszerítő gazdasági körülmények folytán egymás után zártak le az északi bányák, a munka újból való felvételének minden reménye nélkül.

Ez a processzus évek óta folyik minden megszakítás nélkül és ennek a vidéknek a bányászai a vastagabb szénerekkel rendelkező közép és déli részekbe nyomulnak. A szén vastagsága folytán itt sokkal több szenet tud termelni naponta a bányász, vagyis ugyanazt a mennyiséget rövidebb idő alatt tudja kiadni. Eredmény: kevesebb munkanap.

Vegyünk egy példát. Tegyük fel, hogy 100 bányásznak 80 ezer tonna szenet kell kiadni évente, amennyiben ennyire van kereslet. Ha ezen a bányászok átlagosan napi két és fél tonnát termelnek, akkor 320 napra van munkájuk évente. Ha azonban napi tíz tonnára emelik a napi termelést fejeként, akkor a bányászok mindössze nyolcvan napig dolgozhatnak. Az észak-illinois Long Wall szénmezőkön 1897-ben átlagosan két és fél tonna szenet termeltek a bányászok naponta, míg a Peoria-Canton kerületben, ahol annak idején csakis solidból lőttek a szenet, a napi átlagos termelés négy-öt tonnát tett ki.

A déli szénmezők többet termelnek

Nézzük csak, hogy tényleg megtörtént-e mindezen dolgok Illinoisban. Az észak-illinois alacsony szénmezőkön 7377 bányász dolgozott 1898-ban és ezek 2 millió 20 ezer 362 tonna szenet termeltek, vagyis körülbelül két tonnát naponként. Illinois bányászainak körülbelül 21 százaléka talált ezekben az időkben itt munkát és az állam egész termelésének 12 százalékat adták ki.

Ugyanebben az évben a Peoria-Canton kerületben, ahol a szén magassága körülbelül négy láb és öt inch, 8599 bányász dolgozott, akik 3 millió 272 ezer 956 tonna szenet termeltek. Ez az alacsony erü szénvidék az illinois bányászok körülbelül 25 százaléka-nak adott munkát, míg az egész állam széntermelésének 18 százalékat szolgáltatva.

Ezzel szemben áll a Sevent Scale District, mely jobbára a Belleville kerületből délre fekvő vidéket foglalta magában és amely ugyanebben az évben mindössze 4,265 bányászt alkalmazott, vagyis körülbelül 12 százalékat, de mégis 3 millió 159 ezer 300 tonnányi termelést tudott mutatni. Ez az össztermelés körülbelül 16,919 tonnát tesz ki munkanaponként. Az itt alkalmazott bányászokból 929 volt található Williamson County bányáiban, míg Ran-

dolph Countyban 421, Saline Countyban pedig 144 bányászt tudunk találni. Franklin Countyban egyáltalában nem voltak még bányák ezekben az időkben.

O Dél nyger — az Észak vesztit

Röviden összefoglalva az előbbieket, a következő eredményre jutunk. Az 1898 évben az állam bányászainak negyvenhat százaléka a Peoria és ettől északra fekvő szénvidékek bányáiban dolgozott és az állam széntermelésének 30 százalékat adta ki. Amint multak azonban az évek, az északi szénvidékek termelői egyre nehezebbnek találták a helyzetet az alacsony szén eredményezte magas termelési költségek következtében és ahelyett, hogy az állam termelésének növekedésével arányosan emelkedett volna az ő termelésük is, ugyanazon a fokon maradtak egy darabig, majd végül visszafelé kezdett haladni. Ugyanezen idő alatt Dél Illinois termelése viszont rohamosan emelkedett, hogy eleget tudjon tenni az emelkedő tendenciájú keresletnek.

Az 1898 és 1926 évek közötti idő azt eredményezte, hogy a Peoria és az attól északra fekvő kerületek 9660-at vesztek bányászokban, vagyis elvesztették a munkaerőjük több, mint három ötödét, míg a termelésben való veszteségük túlhaladta az évenkénti egy millió tonnát.

Ugyanezen idő alatt a bányászok száma Williamson Countyban 929-ről 9165-re, Randolph Countyban 421-ről 1340-re, Saline Countyban 144-ről 5802-re és Franklin Countyban a semmiről 14,543-ra emelkedett. A többi déli megyék szintén tekintélyes emelkedést tudnak regisztrálni.

Ez az jelenti, hogy az észak-illinois bányák munkajereje nemcsak hogy nem növekedett olyan mértékben, mint az egész államé, hanem még 9660 bányász ott is hagyta az alacsony szén, ahol napi két és fél, vagy a legjobb esetben öt tonna szenet bányászhattak és elmentek dolgozni a dél-illinois magasabb szénbe, ahol jelenleg napi tíz tonna átlagot termelnek.

Nem-e szemmel látható hát, hogy ha a bányász az ugyanazon kereslet mellett többet tud termelni naponta, az eredmény az, hogy kevesebb napot dolgozhat?

A strip bányák 1897-ben 115,000 tonna szenet termeltek. Az itt kitermelt szénmennyiség az 1926 évben 3,582,611 tonnára rugott. A strip bányákban általában véve többet tud termelni a bányász és így a strip bányák termelésének emelkedése is közrejátszik abban, hogy a bányászok mindennél kevesebb munkaalkalommal találkoznak.

A tulfeljesztett ipar

Bányaiparunk már a világháború előtt is túl volt fejlesztve. A háború minden iparágat szinte lökött előre. A szén iránt szinte kielégíthetetlen kereslet mutatkozott és az árak napról-napra ugrottak felfelé. A szénbányászat nagy haszonnal járó vállalkozás volt. Egymás után nyitlak meg az új bányák és régen elhagyott bányákat is újra feltártak. A szövetségi kormány erősen megadóztatta ugyan a nagy jövedelmeket, úgy, hogy ezek az adók sok esetben 40-50 százalékra is rugtak, de a jövedelemből le lehetett von-

ni a javításokat és újabb befektetéseket. Mit eredményezett ez? Azt, hogy javítás elnevezés alatt teljesen modern gépekkel szerelték fel a bá-

nyákat, elsőrangú motorokat, tökéletesebb és nagyobb bánya kárekat állítottak üzembe, átérték a villamos árammal való szállításra, sőt még új tippelket is emeltek. Mindez magával hozta aztán, hogy a bányák termelői képessége erősen megnövekedett. Mindenütt csak szénért sirtak. Akik átél-

ték ezeket az idöket, szinte azt hihették, hogy a háborús évek örökké fog tartani.

Az 1910 és 1921 évek között 6990 új és többnyire nagy teljesítőképességű bánya nyílt meg, ezzel szemben mindössze 2978 szüntette be a működését. Így a bányák száma 10 esztendő alatt több, mint négy ezerral emelkedett. Ezek a bányák 1921-ben 176 millió 834 ezer tonna szenet termeltek és

(Folytatás a 3-ik oldalon)

FIGYELEM!

Ne tévesse össze a mi sürgönyi pénzküldésünket az ugynevezett rádió-küldéssel, amely 5-6 nappal tovább tarthat, mint ahogy mi küldjük

KÖVETELJE

hogy pénze sürgönyleg legyen továbbítva, úgy, hogy azt az elküldéstől számított 8 óra alatt már ki is utalassa a bank.

MI IGY KÜLDJÜK 1 DOLLÁRERT a rendszeres küldései díjon felül

KISS EMIL

BANKHAZA
FOURTH AVE.—9 ST. NEW YORK CITY

SEGITSEN

Ön is építeni a mi kis magyar telepünket. Rakjon hozzá egy téglát, hogy azzá legyen, aminek terveztük és amivé akarjuk tenni.

Magyar faluvá akarjuk építeni ezt a gondosan kiválasztott földet, ahol megelégedett magyar farmerok találnak békés otthonra. Ahol függetlenek tudnak lenni mindazok, akik megunták már a bányák és gyárak gyilkos levegőjét és egyszer már a maguk urai akarnak lenni.

Dolgozni itt is kell, mert munka nélkül sehol és senkinek élhet, de ne feledje el, hogy itt senkinek nyereszkedik az Ön munkáján.

Minden hónapban indítunk egy társasutazást, amikor nagyon kis költséggel megtekintheti földünket és meggyőződhet róla, hogy szavunknak urai vagyunk.

Irjon még ma bővebb felvilágosítást, kézzelgél válaszolunk soraira és tudatjuk, hogy mennyibe kerülne Önnek az itt való letelepedés.

MAGYARUL IRJON NEKÜNK.

ORANGE COUNTY COMPANY

Philips Blg. Orlando, Fla.

vagy

HAUSER VILMOS, MANAGER

Bithlo, Fla. Bithlo, Fla.

TWELVE DAY

Vacation TRIPS

Side Trips From Niagara Falls At Special Excursion Rates

Toronto and return . . . \$3.45
Clayton, N. Y. and return \$16.10
Alexandria Bay and return \$16.65
Montreal and return . . . \$25.20
Quebec and return . . . \$35.35

With return limit equal to Niagara Falls Excursion Tickets

Sailed See Free Tourist Guide and Auto Map

Visit Niagara Falls and Canada this summer via beautiful Lake Erie. Enjoy a cool, delightful Lake Trip on a palatial C. & B. Line Steamer.

SPECIAL EXCURSION FARE Cleveland to Niagara Falls \$7.00

ONLY Rd. Trip

Leaving Cleveland at 9:00 p.m. (E.S.T.) July 11th, 19th, 26th; August 2nd, 8th, 15th, 22nd and 29th. Tickets good returning any time within 12 days including date of sale, now obtainable at our Cleveland Office.

Steamers each way—every night leaving at 9:00 P. M.; arriving at 7:30 A. M.

Now Low Fare \$4.50 to Buffalo; \$8.50 Round Trip

Cleveland and Buffalo \$6.50 and up

The Cleveland and Buffalo Transit Co. East 9th St. Pier Cleveland, O.

UJABB TILTÓ PARANCS A SZERVEZET ELLEN

A McLane Mining Company Traveskyn, Pa. mellett open shop alapon dolgoztat. A szervezet bányászok azonban rendületlenül piketeltek a bánya körül és igyekeznek a sztrájk törökét a munka abbahagyására bírni.

A társaság a bírósághoz fordult, mely természetesen nagy készséggel kiadta a tiltó parancsot a szervezett bányászok ellen.

Ezentul még beszélniök sem szabad a sztrájktrörökkel.

BORZALMAS ROBBANÁS DILLONVALEN

A Wheeling and Lake Erie Coal Mining Co. Dillonvale, O. bányájában borzalmas robbanás történt.

400 font puskaport vittek a bányaába egy bányakocsiiban, melyet egy mule húzott. A mule valamitől megvadt, felfordította a bányakocsit, letepte a villanydrótokat, melyek aztán felrobbantották a puskaport.

Két bányászt, Homer Underwoodot és Walter Weathersont megölte a robbanás.

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

ÖTVÖS ZSUZSI
Írta: BOHÉM ENDRE

(Folytatás)

Tizenegy óra felé füttyörészve indul a különböző helyekre láncolt puncsoló kúcsok után, miután az új szaxofonját magához vette. Természetes, hogy odalopózik a Zsuzsiék háza felé vezető útra. Még szerencse, hogy aránylag ilyen közel laknak az irodához. Nem is tudja, mi lenne, ha valahol az alvidéken volna a házuk. Mert ma este, akkor is el kellene menni hozzájuk. Igaz, ma könnyebben veheti a lelkére a munka ideiglenes otthagytását, mert hiszen ma csak félig van szolgálatban, miután a bányahatóság eredetileg valaki mást állított a helyébe.

Zsuzsiék fenn vannak még mind. Zsuzsi szokása már el is van felejtve, szintegy Ötvös erős náthája. Már fel van öltözve a bodi és ott ül ő is az asztal körül és figyelmesen hallgatja Winterné lelkes előadását. Winterné nagyon szépen tud beszélni és rengeteg dolgot ment már keresztül. Olyan érdekes és olyan mulatságos dolgokat mond, hogy az ember napestig is el tudná őt hallgatni. És miközben beszél, az arca valóságos színjátékkal kíséri, illusztrálja azt, amit mond. Igaz, hogy néha megcsuszlik a nyelve és egy kicsit sikamlós talajra csusszan, de ezért sem nehezít sem Ötvös, sem Zsuzsi, csak Ötvös né csóválja rosszalólag a fejét, pedig ő nem is mindig érti azt a bizonyos másik értelmét a kétértelmű dolognak. Ő csak arról tudja, hogy valami füszereset mondott a kis asszonyka, hogy annak a szeme amolyan huncut kacintással megcsillag ilyenkor.

Egyzere csak megszólal valami muzsika a házuk előtt. Szaxofon. Kedves és vidám amerikai táncmuzsikát fúj valaki. — Megint szerencsét kapsz Zsuzsi — figyelmezteti az édesanyja.

— Gyurka lesz, — mondja Zsuzsi, — jaj, le ne öntse megint édesanyám, mert nagy nehezen összebékültem vele.

— Azt nagyon okosan tetted, — jegyzi meg Ötvös, — meglásd, most majd a többiek is szóbaállnak veled a faluban és jóban lesztek.

— Az ugyan nem hiányzott nekünk — vág közbe Ötvös.

— Senki sem lehet meg barátság, társaság nélkül. Akármilyen is az, — mondja Winterné. — Zsuzsinak nem szabad haragban lenni az egész faluval.

— Ugye mondtam? — kontrázik rá Ötvös.

Közben a muzsika egyre szól. Olyan

kedves, ringatós táncnótákat fúj a fiu, hogy a kikapós Winterné nem tud ellenállni, elébb csak a lábai topognak önkénytelenül, azután föláll és táncolni kezd egyedül. Ugy topja a lábait, mintha csárdás lenne, csak közben jobbra-balra felrug, ahelyett, hogy összeütné a bokáit. A középső teste meg úgy ringatózik, mint a buzakalász a pirkadati szellőben.

Ötvös gyönyörködve nézi a kipirult táncos menyecske. Különösen a derékmozgatás igen az inyére van neki. Annál kevésbé az asszonynak, aki féltékeny szemmel, bosszankodva nézi a dolgot. Rá is szól az urára ürügyképpen:

— Nézze már meg, miért nem jön be az a fiu.

— Majd bejön, ha akar — felel rá Ötvös és már neki is táncra kíváncsnak a lábai. Azelőtt nem olyan nagyon invitáltad.

Gyurka csak egyre fújja. Várja, hogy valaki kijöjjön és szóljon hozzá. Miután ennyi ideig senki sem mutatkozik, egyszerre magyarrá fordítja a nótát és rákezd:

— Nyisd ki babaám az ajtót...

Egy kedves női hang felel rá belülről: "Gyere be rózsám, gyere be!"

Gyurinak megdöbben a szíve. De észbe kap. Ez nem Zsuzsi hangja. Ki lehet az? Ahán, biztosan az a táncosnő asszony, akiről a gróf beszélt neki.

Kinyilik az ajtó és Zsuzsi, meg a fiatal urimenyecske kijönnek.

— Jöjjön be Gyuri, Isten hozta nálunk.

Gyuri közelebb jön a porcsóhoz. Illedelmesen köszön. Ezek nincsenek meglepődve az ő ittélén. Talán nem is tudja, hogy ő utnak indult New Yorkba Zsuzsi után. Szabódik, hogy ő nem mehet be, mert fogadalmat tett magában, hogy nem lépi át sohasem a küszöbüket. Ő csak azért jött, mert Mrs. Ötvössel egy kis dolga volna. Mrs. Ötvös ezt hallja a nyitott ajtón át és hevesen dobogni kezd a szíve. Ugyan mit akarhat ez a fiu tőle. Felelősségre vonni az ünnepi megszégyenítésért. Ennyi idő után? Azzal nyugtatja meg magát, hogy itt az ura, majd megvédi. A nőszemélyek meddőn vitatkoznak a legénnyel, nem akar az bejönni. Ötvös megújja a dolgot, kimegy, öbe kapja a fiút és a nők kacagása közt becipel a szobába.

— Na, most nem szegted meg a szavadat, mert valóban nem lépted át a küszöbünket.

Ezen mind nevetnek. Gyuri is, bár nagy zavarban van.

— No, mit akarsz a miszisztól? — kérdi Ötvös.

Gyurka kivesz huszonöt dollárt és odaadja Mrs. Ötvösnek és rövid pár szóban elmeséli neki, hogy megcsipte az álgrófot és kisértette belőle a tartozását.

Na lett erre olyan kacagás, hogy csak úgy rengett bele a fal. Gyurka nem értette. Egy kicsit elkeseredett. Hát akármilyen jószándékkal csinál valamit, nem tud kiérdemelni egyebet ennél a családnál, mint kinevetést.

Ötvös megmagyarázza a dolgot. Elmeséli, hogy Zsuzsi már kétszeresen megvette rajta a követelésüket.

— Annál jobb, — mondja Gyurka. — Legalább egy hiéna megtanulta, hogy nem lehet csak úgy szabadon garázdálkodni a shagi emberekkel. Háromszor is megbűnhődött, mint Ludas Matyi.

— Csak éppen, hogy a vesszőzés maradt el.

— Annál is rosszabbat kapott a fickó — mondja Gyurka és nevetve elmeséli, hogy hagyta a hegytetőn, a vaksötét éjszakában gyalog a csaló hiénáját.

— Ugy kellett neki! — állapítják meg meg mindannyian.

Kopogás.

— Jó estét kívánok. Hallo Mrs. Winter, hát maga itt?

Vidor mérnök volt. Nagy örömmel köszöntik valamenynyien, különösen Ötvösnek, aki szánta-bánta, hogy az ő viselkedése miatt ez a kedves, világhírű tanult ember elmaradt a házuktól.

— Nini, mit látnak szemeim? Hát te is itt vagy Gyurka? Hát szent a béke. No, ennek örülök. Most majd én is gyakrabban eljöhök. Hát te már ilyen hamar visszajöttél New Yorkból?

Zsuzsi felfigyel:

— New Yorkból? De hiszen az éjjel még itt volt. Nem volt ő New Yorkban. — Nem az ártatlan, csak indult. Meghallotta, hogy holmi kis madár New York felé röpült ki a fészekből és bzz! utána a varázsos motorkerékpáron.

Zsuzsinak megdöbben a szíve. Tehát utána ment. Felrehuza Gyurkát és fagatja. Az elvörösödik, zavarban van és azzal mentegetőzve, hogy szolgálatban van és csak éppen benézett, gyorsan ellillan.

A fiu távozása után elmeséli a mérnök, hogy mint indult utnak egyszerre Gyurka postavárás idején, azzal a kijelentéssel, hogy egyenesen New Yorkba megy. Már annyira híre ment a dolog-

nak, hogy a helyébe mást is állítottak szolgálatba. Ő egészen biztos benne, hogy Zsuzsi után ment a fiu, mert bolondul érte, csak azt nem tudja megérteni, hogy hogyan értesült, hogy Zsuzsi mégis visszajött. Erre fel Ötvösök nevetnek és elmesélik nagy nevetve a fiu esetét az álgróffal. Biztos, tőle tudta meg. A lelketlen hiéna háromszori megbűnbödéseként elmesélését kiélvezik mindannyian. És ezen megindulva, még sokáig híjéről beszélnek azon az estén.

A mérnök elmeséli azt a lelketlen csalást, amit ez az álgróf egy Perceg nevű komájával csinált éppen Charleston városában. Pénz nélkül volt a két nagy hiéna, mint sokszor és valahonnan egy férfi ruhára elegendő jó szövetet kerítettek. Perceg vette ezt a szövetet és elment magyar házakba. Magyarozta, hogy neki gyára van, szövetet készít és ismertté, népszerűvé akarja tenni azt, tehát maga jön bemutatni a vevőközönségnek. Ime, itt van vele mintának egy ruhára való anyag, a legjobb, legszebb szövetükből.

— Örökké tart — mondta — és még azután is lehet használni!

Tudta ugy intézni a dolgot, hogy a szegény bodi érdeklődjön. Mi az ára stb. Csak ez kellett neki. Az ára, az nem fontos. Az értéke 45 dollár. Nagyban. Hatvan kicsinyben. De ő ezen nem akar keresni, hanem évekre szóló állandó bevételt akar megnyerni. Odaadja akármilyen pénzért. Még tíz dollárért is. A szövet valóban többet ért, mint tíz dollárt. A bodi megveszi.

Ekkor következett a majom-üzlet, akarom mondani, a monky business másik része. Perceg bemagyarázta a szegény hiszékeny bodinak, hogy az ő gyárak alkalmazza a világ legjobb szövetét. Európában csak császároknak és királyoknak vartt és nagy áldozatába került a gyáraknak kihozatni őt. Csak ez tudja illő módon elkészíteni a szövetből a ruhát. Nem is fog sokba kerülni. Mindössze 25 dollár.

Téhat egy ilyen, több, mint száz dollár értékű ruhát kap az illető potom harmincötért. Akarja a bodi, hogy ideküldessék a szabót, mert itt van ő is helyben. Hogyne akarná. Jól van, délután itt lesz. De vigyázzanak, kellő tisztelettel bánjanak vele, mert egyszer egy ruha egy megtetszett császári és királyi első Ferenc Jósának, hogy grófi rangra emelte a szabót és az bizony megkívánja a rangjának kijáró kirelázumot.

Igy hát délután megjelent a gróf, ele-

gánsan, szépen kiöltözve. Ünnepeles mozdulatokkal mértéket vett. Felvett tíz dollár előleget és miután a ruha készítéséhez szükséges a szövet — hát természetesen elvitte azt. Azután gyorsan odébáltak. Volt husz dollárjuk és megvolt a szövet is. A szegény bodi pedig igazándiból elmondhatta, hogy se pénz, se posztó.

— Tyűh, azt a keserves áldóját neki, hát ő volt az, aki azzal a Perceggel megcsinálta ezt a tréfát velünk Pocahontasban — kiáltott fel nagy dühösen Ötvös. — Miért nem fülledte le, anyjuk? Miért adta még pénzt neki?

— Nem ismertem rá. Csak arra ismertem rá, hogy ő az, aki a víz alatti lotokat eladta és azt is kimagyarázta ugy, hogy nem ő, hanem...

— Az ikertestvére — nevetett Vidor. — Ez egyik fogása ökelmenek.

— No mindegy — zárta le a beszélgetést a már ásitó Winterné — a lényeg az, hogy a mostani pénzükön kívül még ötven dollárt visszakaptak tőle. Ezzel a ruha-ügy ki van egyenlített és valami még a lotok árára is törlesztve van.

Szegény emberek fellélegezve tárgyalták meg a szabadulásiukat egy furfangos csalótól és nem is sejtik, hogy ugyanakkor a keblükön melengednek egy veszedelmesebb, agyafurttabb kigyót, aki női csábjaikat bocsátja majd a legföhláborítóbb módon áruba.

Éjjel Winterné felébreszti Zsuzsit, a kivel egy ágyban alszanak:

Zsuzsi hógom, azt mondom neked, hogy hamarosan férjhez kellene menned, vagy baj lesz!

— Miért? Mi baj lesz? — kérdezi álmosan Zsuzsi.

— Az, hogy akkor férjhez megy a törvényen kívül.

— Nem értem.

— Ugy ölelgetsz, hogy annyira felkorbácsolod a vérem, hogy már-már azt kívánom, hogy vagy én, vagy te férfi lennél.

— Ölelgetlek?

— Álmodban. Ugy szorítsz magadhoz és csókolsz, hogy azt már nem lehet kitarítani egy érző kebelnek. Ilyen csókok után már tett kell. Én már ilyen vagyok.

Zsuzsi egészen megelénkül. Szusóg hangon valja Winternének:

— Irénke, én olyan szépet, olyan jót álmodtam.

— Talán éppen a legrosszabbkor kötöttél fel?

(Folytatása következik)

VIGYÁZAT MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Csekk-csaló jár a bányászok között. — Fedezetlen csekkre készpénzket csal ki egy szélhámos. — Adják rendőrkézre, ha valahol felüti fejét.

Szélhámos járkál főként Észak West Virginia magyar bányászai között. Nagy Sándornak nevezi magát és állítólag Sharon, Pa.-ban van a lakása. Sharoni "értékes" lotokat varr a magyarok nyakába. 30-35 év körüli, 5 láb 5 inches magas, sovány barna

Nyikos Gyula galloway bajbajtársától 90 dollárt csalt ki, természetesen a csekkre fedezet nem volt, a bank nem váltotta azt be.

Horváth János testvérétől Fairmont, W. Va.-ban 25 dollárt csalt ki ugyanilyen módon. Természetesen Horváth testvér csekkjére se volt fedezet.

Horváth bajtárs azonban meg akarja tanítani ezt a jó-madarat és elfogató parancsot vett ki ellene.

Nagy Sándor 7 személyes Nash automobilon jár, mely

vörösre van festve és a license száma 903276.

Ezutan kérjük a magyar bányászokat, hogy ha valahol felütné fejét ez a szélhámos, adják rendőrkézre és értesítsék Horváth testvért, — akinek címe John Horváth, 700 Penn Ave, Fairmont, W. Va., — hogy ártalmatlanná lehet tenni ezt a mákvirágot.

MI BAJ VAN A BÁNYAIPARRAL?

(Folytatás a 2-ik oldalról)

még nem is érték el teljesítő képességük határát. Hogy mit jelent ez a termelés növekedés, azt abból a tényből ítélhetjük meg igazán, hogy 1909-ben az ország egész széntermelése 379 millió 744 ezer tonnát tett ki.

Most aztán természetesen túltermelés van. Minden megterhelés nélkül az ország szükségletének több, mint kétszeresét tudjuk kitermelni. Magától értetődik, hogy ez az állapot óriási és elkeseredett versenyt idéz elő és egyre jobban szorítja le a szén árát. A bányatulajdonosok általában véve nem keresnek manapság bányáikon. A bányák egy hatalmas százaléka gondnokok kezébe jutott, vagy csödbe került. A rendeléseket azok a bányák kapják meg, amelyek a legjobb szén a legalacsonyabb áron tudják a

piacra dobni, míg a többiek vagy redukálni kénytelenek az üzemet, vagy pedig lezárni kényszerülnek. A bányászok tízezerrel válnak így munkanélküliekké. Másutt sem tudnak munkát kapni és így családjukkal egyetemben a legnagyobb szükségnek néznek elébe.

Ez az a megoldásra váró nagy probléma, mellyel nem

csak a szénipar találja magát szemközt, hanem az egész ország. Vajon miképpen fogjuk ezt megoldani?

JÓKAI MÓR, a halhatatlan magyar mesemondó

a magyar irodalom egyik legnagyobb büszkesége. Mivel a világ valamennyi művelti nyelvére lefordították; nemcsak a magyar irodalom egyik legnagyobb alakja, hanem dühözlő foglalt el a földön halhatatlan olvasóitól kezdve a régi magyar élet elevenedik meg Jókai regényeiben. A régi, letűnt Magyarország él ezekben a nagyváró városokban, a régi Pest alakjai lépnek ki a Jókai regényekből és kelnek új életre: a falu, a magyar puszta jellegzetes figuráit senki sem rajzolta meg olyan megjelítő erővel, mint a nagy magyar mesemondó. Több, mint két évtizede, hogy Jókai meghalt, de tanítványainak ragyogása, kedélyes humorának aranyos derje nem halványodott el, alakjai tovább élnek és regényei ma is

MAGYARORSZAGBA
1927. évi okosra ide Hozzatok 44. Könyvesboltban:
NEW YORK, ALBERT BALKIN,
BANKSBURG, DEUTSCHLAND,
RESOLUT, RELIANCE,
CLEVELAND,
WESTPHALIA, THURINGIA
Kiváló áthelyezés és díjazás minden országban.
\$192.50
NEW YORKBÓL
BUDAPESTRE ÉS VISSZA
(Modern 2-ik osztályon)
Kölség U. S. Revenue Tax
Pénzküldés rendszerünk olcsó, gyors és biztos
Visszatérítendő engedélyt és más információkat forduljon bármely ügynökségünkhöz, vagy
Hamburg-American Line
39 Broadway New York

legkedvesebb olvasmányai a magyarok számára.
Legkisebb regénye A fekete gyémántok, ára \$1.50. Továbbá megkapjuk mindent a Kereskedelmi és Kereskedelmi Könyvesházában, 208 East 86th Street, New York, Jókai Mór alatt felsorolt regények, darabja 50 cent. Postaköltségre, csomagolásra és biztosításra 25 cent. mellékelendő: A kétszázny ember, A magyar elcsúszás, Délvirágok, Erdély aranykora. Felfordult világ, Magyarban vaspáncél, Milyenek a nők? Napvilág, Oceánia, Regék, Szonkolyi Gergely, Szécsend alatt, Szomorú napok.

UJ ÉV - ÜJESZME
Uj-talimányra állami
Számadalmat szerez-küldje rajzt
DIJMENTES Bízalmat tényleges adak
Számadalmak kidolgozása
megyék és városok részére
Kérjen Belsőügyi Igazgatóság
ZOLTÁN POLÁCHEK
- Hites Szabadalmi Ügyvédi, Old. Műnök
1234 BROADWAY, NEW YORK

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak.

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy címváltozások esetén szíveskedjenek mindig a régi címet is közölni velünk. Ezzel megkönnyítik kiadóhivatalunk munkáját és egyúttal gyorsabban kapják kézhez a lapot is.
Kérjük egyúttal, hogy a címváltozásokat ne hetek múltán, hanem azonnal tudassák velünk, mert nagyon sok esetben előfordul, hogy az így elküldött számokat nem tudjuk aztán pótolni.
Tisztelettel:
A MAGYAR BÁNYÁSZLAP KIADÓHIVATALA.

ÖN NAPRÓL-NAPRA ÖREGSZIK
és ma már nem olyan kedvelt a bányában és a gyárban, mint évekkor elzött volt.
Ön el akarja ősz haját takarni-titkolni, mikor munkát keres.
Ön tudja, éri, hogy öregszik, mert ma már nem olyan könnyű a bányában husz tonna szén kocsiba rakni, nem olyan könnyű a gyárban erős munkáját végezni, mint évekkor elzött volt.
MIÉRT NEM MENEKÜL ONNAN, MÍG NEM KÉSŐ?
Ön öregségére békés otthonról, állandó, biztos, tisztességes megélhetésről gondolkodik.
Vegye meg azt a farmot, melyre oly régen vágyik.
Írjon magyarul magyar könyvért és felvilágosításért az alábbi címre s mi megmondjuk és oda irányítjuk, ahol ezt feltalálhatja.
NORTHERN PACIFIC RAILWAY COMPANY
Agricultural Development Department
(102) ST. PAUL, MINN.

AZ ÖN FÉNYKÉPER
BESZÉL
ha azt nálunk csináltatja. A mi képeink élethűek, visszaadják az Ön hü személyét
Csinálunk minden nagyságban, tiszta szép kivitelben
LYLE STUDIO
Wyoming St. Welch, W. Va.
Az Elmwood Hotellal szemben.

DR. W. F. LEECH
SZEM, FÜL, ORR
ES TOROK ORVOS
First National Bank Building
WILLIAMSON, W. VA.
SZEMÜVEGELÉSI SZOLGÁLK
Rendelő telefonszáma 245
Lakás telefonszáma 456

MI UJSÁG HIMLERVILLEEN? Az elmúlt héten 4 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

CUNARD MAGYARORSZÁGBA (Cherbourg-on-År) Leszállított árak 3-ad osztályú oda és vissza szőlő körutazási jegyeknél Budapestre és vissza a BERENGARIA) \$204.50 AQUITANIA) MAURETANIA \$200.50 INDULASOK SZERDÁN

DR. K. S. BIRD FOGORVOS Gary National Bank épületében GARY, WEST VIRGINIA FOGHÚZÁS ÉRZÉKTELENÍTÉSSEL Idegek fájdalom nélkül távolítottak el KORONA és HIDMUNKÁK a legjobb kivitelben.

KENTUCKYI MAGYAR Bányászok FIGYELMÉBE! Azok a magyar bányászok, akik polgárai ennek az országnak, augusztus első hetében a választási urnákhoz járulnak, hogy az előválasztáson leadják szavazatukat a kongresszusi képviselő jelöltre. Ezidőszere Kentucky állam bányavidékének kerületét a kongresszusban Mrs. John Langley képviseli.

A magyar sajtó véleménye a Himler Coal Co. összeomlásáról

MAGYAR ÜZLETI TRAGÉDIA A himlervillei csőd tanulságáról.

(Lő...) A múlt hétnek szomorú magyar szenzációja volt. A Himler Coal Company össze omlott. Prózai nyelven Himier Márton himlervillei bányaalapítása a csődtömeggondnok intézkedése folytán megszüntette működését.

A magyar bányászok elvesztik munkájukat és az árverés után pedig eddigi összes befektetéseiket. Lehetséges, hogy újra viszonyos munkájukat, de a részvények a fölgülemlett nagy adósságok és veszteségek miatt minden valószínűség szeptemberértékelénné válnak.

Ugy tudjuk, hogy közel egy millió dollár értékű részvényt vásároltak meg az amerikai magyarok. Természetesen legnagyobb része a részvénytőkének szegény magyar bányászok megtakarított pénze volt. Annak idején nagy ígéretekkel és részvényekkel kecsegtették a részvényeseket, de ma ösintén, egy kis költői páthosszal és védőügyvédi raffinériával körítve maga az alapító Himler Márton hozza az amerikai magyarságnak tudomására, hogy ez a magyar vállalkozás a temetőbe jutott.

Himler Márton maga invitálja a kritikát, mert érzi, hogy nemcsak az ő álma oszlott széjjel és az ő ambíciója tört derékba, hanem Amerikaszerte sok magyar család ve-rejtekébe munka árán össze-gyűjtött tőkéje uszott vele, sok magyar reménye és terve-zetése hiúsult meg. Himler Márton nem ismerjük, szókimondása, beisme-rése és betegsége részvétünk-et váltja ki.

A lehető legtárgyilagosabb nézőpontból vizsgáljuk egész karrierjét, alapításait, sikereit és botlásait. Azzal, hogy ma elgondolá-sát, financirozását, szakutadá-sát, jártasságát elemezzük, boncolgatjuk, célt nem érünk. A részvényesek dollárjait szemrehányással nem lehet megmenteni. Uglátszik, jóhi-szeműen és tisztességesen járt el. Ez ugyan fontos és mentő körülmény. De a végső eredmény, ez a halálosan tragikus és sötét pont. Előbb csődbe került és aztán elbukott a vállalat. Con-summatum est. Bevalljuk, hogy ez a vállalat megbukott, az nem volt

olyan ériási meglepetés, de hogy onni ideig élt, az is elég szép volt. Aránylag hosz-szu életű volt. Ez is haladást jelent Ma-gyar-Amerikában. S így nem kritizáljuk meg a vezetőséget, nem vádoljuk meg Himler Márton, hanem inkább keressük azt a tanul-ságot és leckét, amelyet ez a magyar üzleti tragédia a ma-gyarság részére nyújt.

Tessék ezt egyszer és min-denkorra megjegyezni, hogy a magyarok között kevés kivé-tellel olyanok akarnak rész-vénytársaságot alapítani, akik nek nincs pénzük, hanem más- soks pénzével akarnak speku-lálni, kísérletezni és kedven-c álmaikat mások pénzével akar-ják megvalósítani.

Okos ember ezeket az alap-ító urakat jótanáccsal lássa el, de pénzt ne adjon nekik. Inkább haragudjanak meg ezek a mások pénzén álmodo-zó és spekuláló urak, mint ké-sőbb mi busuljunk a vesztesé-günk fölött.

Ez nem a jótékonyági ak-ciókra vonatkozik, hanem tisztán a business, az üzleti vál-lalatokra.

Szegény embernek nem szabad összekuporgatott pénzé-vel spekulálni és kísérletezni sem magának, még kevésbé másoknak. Szegény ember tegye a bankba pénzt, vegyen egy házat, biztosítsa be magát, lépjen be betegsegélyző egy-letbe és ha ott vagy hat szá-zalékot akar pénzének egy ré-szével keresni, akkor fordul-jon egy megbízható bankár-hoz vagy szakértő becsületes emberhez, aki saját pénzét is sikerrel forgatja és helyezi el jövedelmező módon.

Pénzt keresni Amerikában nem nehéz, különösen jó mun-ka viszonyok idején, de meg-takarítani és megtartani, az már nehéz. Az öreg Rockefellertól ered az a megjegyzés, hogy sokkal könnyebbnek találta a sok mil-lióinak a megszerzését, mint az azok ellen való védekezést, akik ezeket a milliókat min-denáron valami ügyes és ra-vasz okkal és móddal el akar-ták tőle nagyszerű befektetés-címén kaparintani.

S ámbár a pénz nem a leg-fontosabb kelléke az életnek, de egyik igen fontos eszköze a mostani civilizációnak és az év mind a négy szakában na-gyon szükséges cikk, így ne adjuk oda keresményünk, munkánk gyümölcsét, megta-karított dollárjainkat álmodo-zó, kezdő, spekuláló vagy svindler vállalkozók markába. (Magyar Tribune)

A Bányászok HÖSE Irta: Hollós József Ki ne olvasta volna Kellef-mann megrázó regényét: "Az alagutat"? Egy zseniális mér-nök, a regény hőse, hatalmas vállalkozásba kezd: alagutat épít Európa és Amerika kö-ményüri halad. A mérnököt a legnagyobbak között emleget-tik. De egy váratlan elemi esze-pás elpusztítja az épülő ala-gutat, maga alá temeti a mun-kásokat. A hősnék nemcsak álma és vagyona omlott ösz-sze, de a feldühödött tömeg fiatal feleségét és kis gyer-me-két is megöli. A teremtő mér-nök a nagy összeomlásból, a szitkok és rágalmak özőnéből csupán pusztá életét mentette meg, mely nagyobb tragédia

csodálatosan és elragadóan re-gélt. Minden üzleti vállalkozás-nak két oldala, kétféle kilátá-sa van. Jó és rossz. Nyereség és veszteség. A gondolkozó embernek kell afelelőtt dönteni, hogy meg- akarja a pénzt reszkizálni ilyen kilátások mellett.

És nincs olyan kezdő üzleti vállalkozás, amelynél a vesz-testégre nem volna lehetőség. S ez áll nemcsak a bányákra, hanem másféle új részvény-társasági alakulatokra is.

Láthatjuk, hogy tíz évig tar-tott, amíg a Himler Coal Co. is valahogyan húzta az exis-tenciát, pedig már régóta ha-szon nélkül dolgozott és a be-fektetés után semmiféle osztalék nem jutott a részvénye-sekre.

De kezdő vállalat volt, ahol szegény munkás emberek pénz-ének keresni valója nem volt. A gazdagok, azok spekulál-hatnak, azokat egy-két ezer dolláros veszteség nem teszi tönkre. Azoknak nem kell nél-külözni amiatt, ha vagyonuk egy részét a kockára teszik, de a szegényebb embert, a mun-kást az ilyen rosszul ütött kis befektetés szíven üti, koldussá teszi és csak hosszú évek mun-kája és takarítása után fedez-hetik a veszteséget.

Röviden a tanulság az, hogy szegény munkás ember kezdő részvénytársaságba ne fektesse be nehezen megtaka-rított pénzét és ha mindenáron többet akar keresni, mint az állami bankok kamatába, ak-kor régi, kipróbált vállalatok-ba jeltárog kölcsönt vegyen és inkább elégedjen meg hat százalékkal, mint a nyolc és tíz százalékos ígéretekkel és az esetleges veszteséggel.

Pénzt keresni Amerikában nem nehéz, különösen jó mun-ka viszonyok idején, de meg-takarítani és megtartani, az már nehéz.

Az öreg Rockefellertól ered az a megjegyzés, hogy sokkal könnyebbnek találta a sok mil-lióinak a megszerzését, mint az azok ellen való védekezést, akik ezeket a milliókat min-denáron valami ügyes és ra-vasz okkal és móddal el akar-ták tőle nagyszerű befektetés-címén kaparintani.

S ámbár a pénz nem a leg-fontosabb kelléke az életnek, de egyik igen fontos eszköze a mostani civilizációnak és az év mind a négy szakában na-gyon szükséges cikk, így ne adjuk oda keresményünk, munkánk gyümölcsét, megta-karított dollárjainkat álmodo-zó, kezdő, spekuláló vagy svindler vállalkozók markába. (Magyar Tribune)

A Bányászok HÖSE

Irta: Hollós József Ki ne olvasta volna Kellef-mann megrázó regényét: "Az alagutat"? Egy zseniális mér-nök, a regény hőse, hatalmas vállalkozásba kezd: alagutat épít Európa és Amerika kö-ményüri halad. A mérnököt a legnagyobbak között emleget-tik. De egy váratlan elemi esze-pás elpusztítja az épülő ala-gutat, maga alá temeti a mun-kásokat. A hősnék nemcsak álma és vagyona omlott ösz-sze, de a feldühödött tömeg fiatal feleségét és kis gyer-me-két is megöli. A teremtő mér-nök a nagy összeomlásból, a szitkok és rágalmak özőnéből csupán pusztá életét mentette meg, mely nagyobb tragédia

volt neki, mintha az is ottve-szett volna.

Az alagut regényhősére kell gondolnom, mikor a bánya hő-sének tragédiájáról olvasok. Egy merész álmu ember terem-tő erejét és becsületes szándé-kát gyönyörű munkába fekteti; nevének csakhamar a leg-jobb amerikai magyarok kö-zött emlegetik; de jön egy "krízis", a kapitalista társa-dalom elemi csapása, a bánya összeomlik, a résztvevők be-fektetett vagyonukja odavész-s a nagyszerűen indult vállalat teremtője pusztá életével egyedül marad. De a szitkok és rágalmak közepette ő is emelt fővel állhat és ez, ami mellé hajt engem is és minden társamat, akik emelt fővel járjuk az élet kálváriáját.

Himler Mártont én szemé-lyesen nem ismerem. De, ha nem tudnék róla többet, mint-hogy tudom, kik az ellenségei és barátai, már akkor is mel-lé kellene állnom. De jó hi-rén kívül ismerem írásait, mel-lyekből egy tiszta életű és ité-letű, gerinces és igaz hitű munkás ember képe rajzolódik-elem. Tehetséges és messze-látó, aki teremteni tud, küzdő és harcos, aki becsülettel áll és becsülettel esik el a munka harterén. Egy azok közül, a kik egy picike lépéssel előre viszik az emberiség ügyét még akkor is, ha munkájuk sikertel-en marad.

Az alagut hőse nem adta fel a harcot. Új erőfeszítéssel, új segítséggel fogott tiszte- nagy művehez és sikerrel be-fejezte. A bánya hőse sem tör-hetett össze lelkileg. Ahol an-nyai energia volt, ott maradt még elegendő az új megke-zedéshez, a siker kikényszeríté-séhez. Az orvostudomány mai fejlettsége igen is vissza fo-gja adni egészségét és minden igaz és jó ember öszinte jó ki-vánsága fogja kisérni beteg-ségében és talpraállásában. Bajtársi és baráti kézzorítá-somat küldöm Himler Már-tonnak.

(Az Ember)

MAGYAR TRAGÉDIA

A Himler Coal Company a hitelezők kezébe került

Gyászos hírről számolt be nemrég a Bányászlap hasá-bjain Himler Márton, Himler-ville magyar falu és a Himler Coal Co. alapítója.

A legnagyobb magyar vál-lalat Amerikában, a Himler Coal Co. összeomlott.

A tiszta lelkiismeretű, min-dent megpróbált férfi nyilt-ságával számolt be Himler az összeomlásról, amelyet a bá-nyaipar mai züllött állapota okozott. Minden elfogulatlan és a viszonyokat ismerő ember igazat ad neki. Igazat fognak adni neki azok a magyar bá-nyászok is, akik közvetlenül, anyagilag voltak a bányában érdekelve, mert ők maguk tud-ják a legjobban, hogy nem tu-datlanság, nem mulasztás, de az emberi akaraton felülrőló események hozták létre ezt a magyar szempontból végtel-e-nül gyászos bukást.

A magyar bányavállalatnál mérhetetlenül gazdagabb, sok milliókkal rendelkező társulat- tok mentek tönkre az utóbbi évek alatt. És csak Himler és a vezetőség önfeloldozásának köszönhető, hogy a vég már előbb be nem következett.

De ha a bánya idegen ke-zekbe is kerül, ha a magyar géniusz és munkás alkotását mások is fogják ezentul ki-használni, Himler Márton és társainak nagy műve nem megy semmibe.

Himlerville, ez az izig-vérig magyar falu, amelyet Himler Márton és a magyar bányászok tettek az amerikai térképre, továbbra is állni fog. A Him- lervillei bánya továbbra is

wegmarad és ha idegen irá-nyítás mellett is, de dolgozni fog és mint eddig — ezután is kényeret fog adni azoknak a magyaroknak, akik eddig ott laktak és ezután is ott ma-radnak. (St. Louis és Vidéke)

KIS HIRDETÉSEK

Keresettség, Levelezés, Munkát keres. Előítást nyer, vagy keres 20 szög egyszerű közlés 50c, háromszori közlés \$1.25, husz szón felül minden további szó közlésenként 3c. Ugyonkók kerestetése. Eladó vagy bérbeadó farmok, ingatlan, Ház vagy Üzlet vétele és eladása, Üzleti alkalmak, Társat keres: 20 szög egyszerű \$1.60, 20 szón felül minden szó közlésenként 8 cent.

Háromszori közlés soronként 35c. Egy sor 5 szöböl állhat. Legkisebb hirdetés egyszerű közlés 1 dollár 60 cent, háromszori közlés 4 dollár 0 cent.

Nagyobb betűkkel szedett hirdetés-ért a fenti árak kétszerese számí-tandó. Kishirdetéseket felvesz a Magyar Bányászlap kiadóhivatala, Himler-ville, Kentucky.

HÁZASSÁG

KERESÉK egy komoly gondolkodású, nőtől független, vallás nem ha-tároz. Levelet "Bányász" jellegére Box 97 Braeholm, W. Va. kérek. (Aug 2)

ELADÓ

ELADÓ közel városához és bányához három kiténő farma: 194 akér 6 szobás házzal \$5500, készpénz \$2000; 102 akér 7 szobás házzal \$3800, készpénz \$800; 94 akér 8 szobás házzal \$8500, készpénz \$1500. Érdeklődők írjanak: Julius Sipos, R. F. D. 3, Homer Ity, Pa.

PÉNZ

KÜLDEMÉNYEKET Gyorsan és pontosan fizetünk ki a világ bármely részében a leg-alacsonyabb napi árfolyam mellett HAJÓJEGYEK minden vonatra a társas-ágok szolgálatában kamatot fizetünk betétekre.

AMERICAN UNION BANK 47-ik utca és 8-ik Avenue. Fiókrodok: Broadway és 27-ik utca Second Ave és 83-ik utca NEW YORK.

EGYLETI KALAUZ

A CONGOI I. RÁKÓCZI FERENC Bányász Betegegyelőző E. Alakult 1894. Január hó 11-én Az egylet tisztikara: Szélnök: Buczkó András; elnök: Rezer János; alelnök Urbán Mihály; pénztárnok: Szántó Urbán; titkár: Varga András, Box 156, Congo, Ohio; jegyző: Tökölly Ferenc; pénztári titkár: Murvay Lajos; ellenőr: Tamás János; számvéveő: Kádár Mihály; betéligató: Murvay Sándor; betéligató: Csongor Mihály; 3 tagú bizottság: Urbán József, Titta János, Bodnár János; zászlóvivők: Kékes József, Ifj. Molnár János; te-mérőr: E. István és E. Tóth József; öhivatalos orvos Dr. James Miller.

ELSŐ JOBS ÉS KÖRNYÉKE MA-GYAR Bányász BS. EGYLET

Székhelye: Jobs, Ohio. Alakult 1896 Január 6-án. Gyülé-seit tartja minden hónap második vasárnapján Murray City, Ohio-ban. Az egylet hivatalos lapja: Magyar Bányászlap. Elnök: Boros József; alelnök: Haj-du József; jegyző Jager Imre, Box 424, Murray City Ohio; titkár: Aba-bázi Sándor, Box 163, Murray City, Ohio; pénztárnok: Imri Imre; ellen-őr: Tóth Márton; hármas bizott-ság: Belfi András, Vash Gyula, Sza-bó Pál; zászlóvivők: Mészáros Imre, Krájnók Mihály; betéligatók: Murray City, Ohio-ban: Mráz János; Holster, Ohio-ban: Molnár József; Columbus, Ohio-ban: Kristóf Mihály; rendtartó: Popácsi József; koffer gazda: Jager Imre.

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include ABC-könyv, Hunyady Erzsébet, Nagy szakkönyv, Kérdési Szakkönyv, Szeged Szakkönyv, Vétőkérdés és Polgárhó, Füzetek, Vétőkérdés, Platnik kértty, Dr. Hollós: A bányászok, Tellemerés és győzelem, Onyázó, Nagy Almoskönyv, Vétőkérdés, Amerikai Nyelvtan, Angol-Magyar Levelezés és Onyázó, Green-fő Szótár, Magyarország térképe, Magyar Nyelvtan, Algebra, Számítás, Geometria, Magyarország története, Állattan és növénytan, Természetan, Végzet, Grilmi, Postai díjszám, csomagolásra és biztosításra 25c mellékelendő.

KÉPVISELŐINK:

VIRGINIA Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va Szabó István, Dante, Va. KENTUCKY Farkas Balázs, Lynch, Ky. Szász Agoston, Benham, Ky. Varga Sándor, Stone, Ky.

WEST VIRGINIA Bettas Barna, Pursglove, Osage, W. Va. Callay Géza, Capels, W. Va. György István, Short Creek, W. Va. Hoffman János, Caretta, Yukon Coalwood, Premier, W. Va. Hornyák József, Reedsville, W. Va. Melegh József, Glen White, W. Va. Ouidó József, Ward, W. Va. Faul István, Jenkins Jones, W. Va. Soltész Péter, Elm Grove, W. Va. George Szita, Frances, W. Va. Szerencsés János, Fairmont, W. Virginia. Turi Lajos, Glen Alum, W. Va. Torchia & Klacko Co., Clarksburg, W. Va. Vespérnyi Sándor, Monaville, W. Va. Rossmore, W. Va.

PENNSYLVANIA Angyalosi József, Star Junction, Pa. és Porropolis, Pa. Julius Bakos, Le Belle, Pa. Benó János, Cherryville, Pa. Csordás István, Hellwood, Pa. Debreczeni Ferenc, McKeesport, Pa. Darány József, Fredericktown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Fejes István, Brownsville, Pa. Fekete József, Edwardsville, Pa. Gyürke Mihály, Nanty Glo, Pa. Emery Horváth, Rutherford, Pa. Jeso A. János, Masontown, Pa. Kópácsi János, Hazleton és vide-ke, Pa.

Lázár Lajos, Kulpmont, Pa. Lukács János, Gallitzin, Pa. Molnár András, Van Meter, Pa. Novák Lajos, Elkabeth, Pa. Nagy József, Marsteller, Pa. Sittó János, Windber, Pa. Varga József, Mercer, Pa. Vaskó János, Allison, Pa. Várnay Imre, Uniontown, Pa. Veréb István, Braznell, Pa. Veréb József, Hooversville, Pa.

OHIO Bányász József, Tiltonsville, Ohio Bartók Dániel, Adena, Duncan Wood Herrick, Ramsey, Blair mont, O. Burdahn Mihály, Bradley, O. Jelenik Albert, Dillonvale, Pine-ork, Dungen, Harperville, Dun-wood, Glen Run, Robbins, York ville, Glen Russ, Smithfield Itamsey Robeyville, Ohio. Kömives János, Columbus, Ohio Kovács János, St. Clairsville, O. Tóth Károly, Murray City, O. Tóth István, Rayland, O.

MICHIGAN Trimai József, Detroit, Mich. INDIANA Bodnár Péter, Clinton, Ind. Szabonyi István, Terre-Haute, Ind

ILLINOIS Fűrjes Agoston, Orient, Ill. Miklósi Pál, Aurora, Ill. Soltész Pál, Buckner, Ill. Takács József, Diverson, Ill.

NEW JERSEY Nagy József, Franklin, N. J. Olsavszky Sándor, Newark, N. J.

NEW YORK Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y. COLORADO Fodor Vilmos, Camp Shumway Colo. Kovács Gyula, Farbes, Colo.

LOUISIANA Kapus Márton, Hammond, La. CONNECTICUT Asztalos Sándor, 995 Wordin Ave Bridgeport, Conn.

WYOMING Csapó János, Rocks Springs, Wyo. FLORIDA Goda György

UTAZÓ KÉPVISELŐK z Egyesült Államok egész területére A. L. BAUER

MAGYARORSZÁGBA vagy onnan ide BRÉMÁN ÁT a legnagyobb és leggyor-sabb német hajón, a COLUMBUS gőzcsón vagy a vonal más hajóján. Kizárólag csinos harmadosztályú 5 táte-roomok. Leszállított áru köztársasági hajógyekek. Felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz, vagy 32 B'way, New York NORTH GERMAN LLOYD

MULATSÁGOK A MAGYAR Bányászlapon. (Mindenképpen béli hirdetését ig-gyen közöljük e rovatban, mely egylet a Magyar Bányászlap nyom-dájában készített a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

A Columbus-i Lórántffy Zsu zsánna Nőegylet 1928 augusz-tus 19-én vasárnap tartja a a szezon utolsó nyári mulatsá-ban. A kiténő zenén és frissi-tőkön kívül lesznek tréfás ver-seglet, úgy, hogy a közönség bizonyára kellemesen fog visz-szaemlékezni erre a multság-ra. Belépti díj férfiaknak 50c, nőknek 25 cent.

Ha egyletének MEGHÍVÓRA - LEVÉLPAPÍRRA - BÁLI BELÉPŐ JEGYKRE - LUNCH TICKETEKRE, VAGY EGYÉB SZÉP KIVITELŰ NYOMTATVÁNYOKRA VOLNA SZÜKSÉGE, AJÁNLJA Magyar Bányászlap nyomdáját HIMLERVILLE, KENTUCKY